

आनन्दजः शोकजमश्रुवाष्पस्तयोरशीतं शिशि सर्गः १४
रो विभेद । गङ्गासरध्वार्जलमुष्णतप्तं हिमाद्रि
निस्यन्द इवावतीर्णः ॥ ३ ॥ ते पुत्रयोर्नैर्ऋतशस्त्र
मार्गानार्द्रानिवाङ्गे सदयंस्पृशन्त्यौ । अपीप्सितं
क्षत्रकुलाङ्गनानां न वीरसूशब्दमकामयेताम् ॥ ४ ॥
क्लेशावहाभर्तुरलक्षणाहं सीतेति नामस्वमुदीर
यन्ती । स्वर्गप्रतिष्ठस्य गुरोर्महिष्यावभक्तिभेदेन
वधूर्ववन्दे ॥ ५ ॥

आनन्दज इति । तयोर्मात्रोः शिशिरः शीत आनन्दजो
वाष्पोऽश्रु शोकजमशीतमुष्णमश्रु विभेद तिरश्चकार कः कयोः
किमिव अवतीर्णः अध आगतो हिमाद्रेर्निस्यन्दो निर्झर उष्णे
न ग्रीष्मेण तप्तं गङ्गायाः सरध्वाश्च जलमिव ॥ ३ ॥ ते इति ।
ते मातरौ क्षत्रकुलस्य क्षत्रियवंशस्याङ्गनानां स्त्रीणामीप्सित
मिष्टमपि वीरसूवीरमातेति शब्दं नाकामयेतां वाञ्छितवत्यौ
किं कुर्वत्यौ पुत्रयोरङ्गे शरीरे आर्द्रान् सशल्पान् वासरूधिरा
निवस्थितान् नैर्ऋतानां राक्षसानां यानि शस्त्राणि तेषां मार्गान्
ब्रणान् सदयं स्पृशन्त्यौ ॥ ४ ॥ क्लेशेति । वधूः सुषा सीता स्वर्गः
प्रतिष्ठास्थानं यस्य तस्य गुरोः श्वशुरस्य महिष्यौपत्यौ अभक्ति
भेदेन भक्तिसाम्येन ववन्दे स्वर्गप्रतिष्ठेत्यनेन श्वश्रूवैधव्यदुःखं
सूचितं किं कुर्वतो भर्तुः क्लेशावहा क्लेशकारिणी अत एव
अलक्षणा सुलक्षणहीनाऽहं सीतेति स्वं नाम उदीरयन्ती
उच्चारयन्ती ॥ ५ ॥